

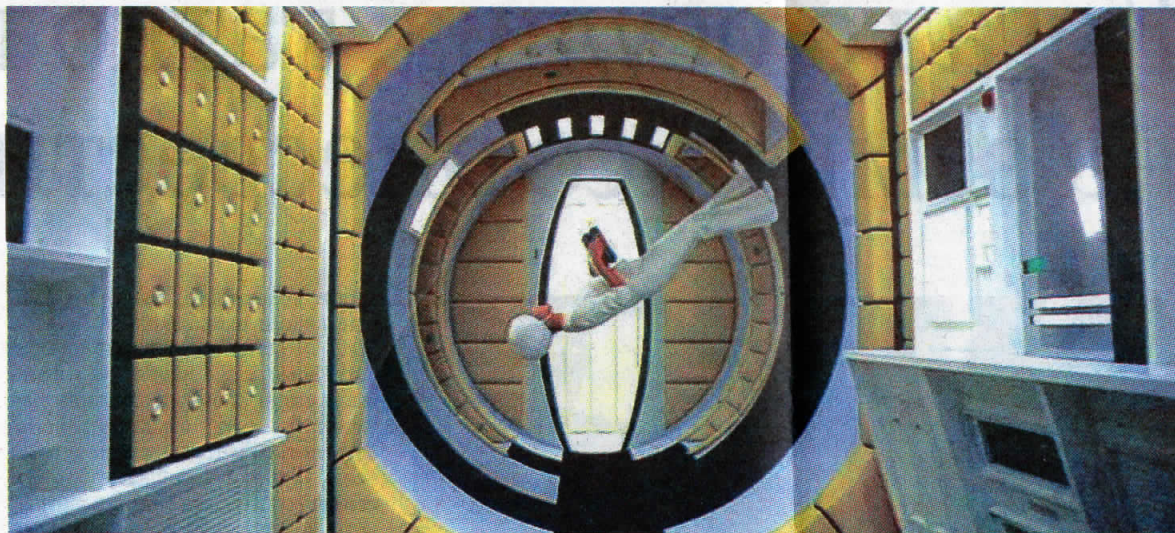
Критичарите си го бараат местото при презентација на Македонија

„Занаеот не ни е таму каде што треба да е“, укажа на одржаната трибина Бојан Иванов

КАТЕРИНА БОГОЕВА

Македонското здружение на ликовни критичари АИСА Македонија, неделаво со цел да започне отворено преиспитување на денешната позицијата на ликовната критика и критиката воопшто, ја организираше првата, од неколкуте најавени јавни дискусии, давајќи им можност на своите членови и на јавноста, отворено да проговорат за теми и прашања кои се однесуваат на релациите меѓу уметничката практика, нејзиното толкување и воопшто институционалното организирање на ликовната сфера.

Трибината под наслов „Критиката и изборот: Ликовната критика и македонската презентација на современата уметност во странство“, покажа дека постојат многу разидувања кај ликовните критичари во дефинирање на сопствената позиција, на нивното влијание и во кристализирање на целите кон кои треба заедно да се стремат. Дали АИСА пререгистрирана со новите законски прописи во здружение на граѓани сочинето од стручни лица, може и колку да решава за квалитетот на уметничките дела што не претставуваат во странство, интересот на држава при ликовните пре-

ПОЛИТИКА Досега не се водела политика на избор и претставување на земјата на книжевен план, која би била различна од дневната политка на арбитрање, рече Елизабета Шелева на трибината организирана од АИСА

зентирања, соработката со Министерството за култура и др. беа дел од поставените прашања, на кои се изнесоа различни искуства. Небојша Вилиќ посочи дека со Законот за култура постои можност здружението како невладина организација, заеднички да соработува во одредени проекти со Министерството за култура, каде спаѓаат и презентирањата во странство. Сега предлозите на АИСА можат да бидат упатувани до министерството, но сеуште, посочи Вилиќ, последниот збор за тоа кој и со што ја презентира Македонија го има Министерот за култура, во време кога во препораките од ЕУ се бара намалување на министерството влијание. Тој изнесе забелеш-

ки околу политиката на актуелните презентации, вбројувајќи ги и претставувањата во македонските културни центри во Софија и Њујорк. Елизабета Шелева од позиција на книжевен критичар говореше за неопходноста од ваков тип на јавни дискусии, но и од постоење на стручни здруженија на книжевни критичари, со оглед постоечките проблеми со селекцијата на книжевните дела што ја презентираат Македонија надор. „Досега не се водела политика на избор и претставување на земјата на книжевен план, која би била различна од дневната политка на арбитрање. Во земјава има луѓе кои континуирано ги следат актуелностите во

светската литературата, но спектарот на делување им е стеснет. Не паметам кога во доделување на награди за литература бил вклучен и активен книжевен критичар“ - рече Шелева.

Ликовните критичари, но и дел од присутните уметници говореа и за потребата од поголема присутност на критиката во медиумите, за недостигот на негативна критика, за постепено превземење на работите во рацете на Министерството за култура. „Не само во министерството туку и во институциите нема стратегија, утврдени критериуми за начинот на презентација. Ова е обид да се каже дека имаме добри уметници и критичари, но

дека не секогаш имаат можност да не презентираат како земја“ рече Абаџиева, забележувајќи дека програмите кои ги нудат институциите не се земаат многу во обзир или воопшто не се реализираат, нои дека недостига транспарентност на меѓународните договори. На еден од несоодветните начини на презентација укажа Небојша Вилиќ, говорејќи за подготовките за поставување на македонска изложба во Хамбург во театарски центар во рамките на престојната културна презентација на Македонија во Германија.

„Занаеот не ни е таму каде што треба да е“ рече меѓу другото Бојан Иванов, инсистирајќи на потребата од позиционирање на правилата на ликовната критика, како подлога за квалитетно одлучување и градење доверба во јавноста и во државните институции, потсетувајќи истовремено на скандалот со рамената на ликовните дела во изминатите неколку години, во кој учествувал и членови на АИСА. Наде Пешева укажа на проблемот на неедуцираност на државната администрација која одлучува, но често нема слух да прифати реализација на добри ликовни проекти. „Како да се наметне за да не бидеме прескокнувани или ставани во функција на политиката“ - запраша меѓу другото Зоран Петровски, чие што прашање беше едно од неколкуте кои останаа отворени меѓу членовите на АИСА, кои во оваа прилика ги имаше во мал број. За наесен, ликовните критичари најавуваат дискусија посветена на релацијата меѓу критиката и медиумите.